

Slovenská literatúra pre 9. ročník

Dátum: 22. január 2021

Napísať do zošita a naučiť sa!!!

Téma: **Július Satinský**

(1941 – 2002)

(Čítanka zo slovenskej literatúry – **38.** strana)

Július Satinský bol známym **hercom** (színész), **humoristom** (humorista), **spisovateľom**.

Narodil sa v Bratislave, celý život tam prežil. Zážitky z detsva opisuje v knihe **Chlapci z Dunajskej ulice**. Je známa aj jeho kniha o Bratislave, ktorá vyšla pod názvom **Polstoročie s Bratislavou**.

nové slová – **vypísať do slovníkovej časti zošita a naučiť sa!**

dospievajúce dievčatá	serdülő lányok
čučoriedka	áfonya
s dobrým úmyslom	jó szándékkal
Rimania	rómaiak
krik	kiabálás
hádk	veszekedés
nervozita	idegesség
zlý úmysel/zlé úmysly	rosszindulat
taktný/í	tapintatos /ak
(ne)uraziť nikoho	(nem) megbántani valakit

Július Satinský - Čučoriedkaren

Kniha **Čučoriedkaren** obsahuje dobré rady pre dospievajúce dievčatá. Táto kniha je napísaná s láskou, vtipom a humorom, je adresovaná dospievajúcim dievčatám, ktoré spisovateľ nazýva **čučoriedkami**. Čučoriedky sú mladé dievčatá od 15 do 25 rokov. Čučoriedky (dievčatá) na hodine čučoriedkológie sa naučili starolatinský výraz **bona fide**, čo znamená **s dobrým úmyslom**. Starí Rimania učili svoje deti, aby hovorili a konali s dobrým úmyslom. Aj v našom živote by bolo menej kriku, hádky a nervozity, keby sme vylúčili zo svojich úmyslov zlé úmysly. Usilujme sa, aby sme pri rozhovoroch boli taktní a nikoho neurazili.

Slovenský jazyk pre 9. ročník

Dátum: 22.-26. február

23. januára (v utorok) – online hodina cez **ZOOM** o **12.00** hodine

ID: 676 286 3300 heslo: **szlovak**

Téma: **Zavolaj mi na mobil!**

(učebnica **Ypsilon** – **40.** strana)

nové slová – **vypísať do slovníka a naučiť sa!**

vmestí sa	belefér
nebezpečný	veszélyes
škodí zdraviu	ártalmas az egészségre
potrebný	szükséges
vedec/ci	tudós/ok
výskumný pracovník	kutató
horolezec/ci	hegymászó
ťažko dostupný terén	nehezen megközelíthető hely
nevyhnutný	szükséges
zahodit'	eldobni
zvoní	csörög
vypnúť mobil	kikapcsolni a mobilt
nakopia sa odkazy	felhalmozódnak az üzenetek
názory sa rozhádzajú	megoszlanak a vélemények
škodlivý	ártalmas
súkromie	magán-szféra
voľné minúty	szabad percek
textová správa	szöveges üzenet
esemeska (SMS)= krátka textová správa	SMS - rövid szöveges üzenet

- prečítajte si text v učebnici **Zavolaj mi na mobil!** a preložte do maďarčiny!

Napísať do zošita!

Názory ľudí na mobil sa rozchádzajú. Niektorí sú za, iní proti. Niektorí si nevedia predstaviť, ako by mohli bez mobilu existovať. Druhí zase tvrdia, že mobily sú škodlivé, škodia zdraviu.

pozitívne stránky mobilu	negatívne účinky mobilu
- malý, šikovný, všade ho môžeme nosiť, vmestí sa aj do vrečka	- nebezpečný, škodí
- je potrebný – najmä v ťažko dostupnom teréne - potrebujú ho (starí) ľudia, keď sú sami a súrne potrebujú pomoc	- stále zvoní, nemáme od neho pokoj - keď vypneme, nahodmadi sa odkazy
- výborná vec – svoj život si nevieme bez neho predstaviť	- sú škodlivé – okolo antény počas hovoru je silné magnetické pole, čo škodí zdraviu
- slúži na posielanie krátkych textových správ - esemesiek	- ľudia stále používajú mobil, nevedia sa od neho odtrhnúť

Dobré rady:

- Mobil treba využívať rozumne!
- Keď uvidíme upozornenie – **Vypnite si mobil!** – mali by sme dodržiavať toto pravidlo!
- Keď telefonujeme na verejnosti, tak nehovorme nahlas, nezvyšujme hlas!
- Zbytočne nepredlžujme hovor!
- Treba využiť voľné minúty na hovor!

Vieš, že?

SMS je skratka anglického slova **short message service**, čo v preklade znamená **krátka textová správa**.

Téma: **V predajni telekomunikačného operátora**

- **nové slová** – vypísať do slovníka a naučiť sa!

smartfón	okostelefón
nárok	jogosultság
príplatok	pótlék
zmluva	szerződés
mať nárok na výmenu	jogosult a cserére
predstava	elképzelés
značka	típus
nabíjačka	töltő
príslušenstvo	tartozék
slúchadlo	fülhallgató
dotykový	érintőképernyős
vybrať si nový mobil	új mobilt venni ki
paušál	havidíj
rozhodnúť sa	dönteni

ÚLOHA - v prílohe č. 1 vám posielam dialóg na základe čoho napíšte dialóg na tému: **Výber mobilného telefónu** v predajni telekomunikačného operátora

(Orange, Telekom, O2, SWAN, Tesco – mobile....)

- Predavač
- Zákazník (ügyfél)

ÚLOHA

učebnica **Ypsilon** **Skloňovanie podstatných mien ženského rodu**

- 57/1
- 57/2
- 57/3

učebnica **Ypsilon** **Skloňovanie podstatných mien stredného rodu**

- 57/1
- 57/2
- 57/3
- 57/4 – dolu

Posielam vám súhrn učiva – môžete aj vytlačiť !

Skloňovanie podstatných mien stredného rodu

Vzor mesto

Podľa vzoru **mesto** sa skloňujú podstatné mená stredného rodu zakončené na:

- **samohlásku -o**: pero, divadlo, okno, auto, krídlo, miesto
- **cudzíe slová zakončené na -um**: múzeum, gymnázium, terárium, štúdium

POZOR!!! album, dátum, betlehem – vzor DUB

Pri skloňovaní podstatných mien podľa vzoru mesto platí pravidlo o rytmickej krátene: miesta, miestam

POZOR!!!

- slová, ktorých koreň sa končí na spoluhlásku **k,g,h,ch** v **L j.č.** majú príponu **-u** : na Slovensku, na slnku, v uchu, na letisku, na ihrisku, v bruchu (nie ako mesto – L j.č. **meste**)
- cudzie slová na **-um**: rozdiely od vzoru mesto sú vyznačené **červenou farbou**

N gymnázium	N gymnáziá
G gymnázia	G gymnázií!
D gymnáz <u>iu</u> !	D gymnáziám
A gymnázium	A gymnáziá
L gymnáz <u>iu</u> !	L gymnáziách
I gymnázium	I gymnáziam

Tvorenie **G mn.č.**

N j.č.	G mn.č.	ihrisko	ihrisk
divadlo	divadiel	letisko	letisk
kino	kín	jablko	jablk
mesto	miest	miesto	miest

Vzor **srdce**

Podľa vzoru srdce sa skloňujú podstatné mená stredného rodu zakončené na samohlásku **-e**: more, pole, líce slnce, schodište, učilište, vajce

!!! Pri skloňovaní podstatných mien podľa **vzoru srdce** platí pravidlo o rytmickej krátení: líca, lícam....

POZOR!!! - **G mn. č.**

vrece – vriec, vajce – vajec

ale **výnimka**: more – **morí**, pole – **polí**

Vzor **vysvedčenie**

Podľa vzoru vysvedčenie sa skloňujú podstatné mená stredného rodu zakončené na **dvojhlasiku -ie**: ovocie, šťastie, oblečenie, cvičenie, náradie, údolie

POZOR!!!

Pri vzore vysvedčenie – **neplatí pravidlo o rytmickej krátení**:
lístím, skálím, prútím

Vzor **dievča** (to dievča – aké: mladé, pekné, usilovné....)

Podľa vzoru dievča sa skloňujú podstatné mená stredného rodu, ktoré pomenávajú mláďatá ľudí a zvierat zakončené :

- na **samohlásku -a**: dieťa, vnúča, dvojča, vtáča, mača, morča, káča, húsa,
- na **-ä**: žriebä, holúbä, bábä

POZOR!!!

vtáča (vzor dievča) – vtáčatko (vzor mesto)

mača mačiatko

káča káčatko

žriebä žriebätko

!!!Vzor dievča - mn. č

N dievčatá dievčence
G dievčat dievčeniec
D dievčatám dievčencom
A dievčatá dievčence
L dievčatách dievčencoch
I dievčatami dievčencami

POZOR!!! **dieťa** – **má množné číslo odlišné od vzoru dievča**

N dieťa N **deti**
G dieťaťa G **detí**
D dieťaťu D **deťom**
A dieťa A **deti**
L dieťaťi L **deťoch**
I dieťaťom I **deťmi**

Skloňovanie podstatných mien ženského rodu

Vzor žena

Podľa vzoru žena sa skloňujú podstatné mená ženského rodu zakončené:

- na **samohlásku -a** – pred ktorou je **tvrdá** alebo **obojaká spoluhláska**:
sestra, kniha, priateľka, gitara, taška, manželka, dolina, horúčka, záclona,
kamarátka.....
- na **-ea** – orchidea, Andrea, Kórea, Tímea

POZOR!!!

N Andrea žena	N Andrey ženy
G Andrey ženy	G Andreí žien
D Andrei žene	D Andreám ženám
A Andreu ženu	A Andrey ženy
L Andrei žene	L Andreách ženách
I Andreou ženou	I Andreami ženami

Vzor ulica

Podľa vzoru ulica sa skloňujú podstatné mená ženského rodu zakončené:

- na **samohlásku -a** - pred ktorou je **mäkká spoluhláska**:
učebnica, nemocnica, Alica, sprievodkyňa, riaditeľňa, učebňa, zborovňa,
knižnica....
- slová cudzieho pôvodu zakončené na **-ia**: Lucia, rezervácia, geografia,
biológia, šalvia.....

POZOR!!!

Niektoré ženské mená cudzieho pôvodu **neskloňujeme**:

Ildikó, Emese, Kitty, Miriam, Vivien, Karin, Anett, Ivett, Tünde, Gyöngyi, Györgyi

Idem s Ildikó. Požičiam knihu Emese. Dostala som darček od Karin.

Poznámka: vzor **dlaň** a **kost'** vám posielam v **prílohe č. 2**